

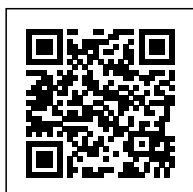
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

9. volební období

232/0

**Návrh poslanců Andreje Babiše, Aleše Juchelky a dalších na vydání
zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění
pozdějších předpisů**

Zástupce předkladatele: Babiš A. a další
Doručeno poslancům: 3. června 2022 v 15:00

Návrh

ZÁKON

ze dne ... 2022,

kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Změna trestního zákoníku

Zákon č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., zákona č. 181/2011 Sb., zákona č. 330/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 193/2012 Sb., zákona č. 360/2012 Sb., zákona č. 390/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 494/2012 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 259/2013 Sb., zákona č. 141/2014 Sb., zákona č. 86/2015 Sb., zákona č. 165/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 150/2016 Sb., zákona č. 163/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 321/2016 Sb., zákona č. 323/2016 Sb., zákona č. 455/2016 Sb., zákona č. 55/2017 Sb., zákona č. 58/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 287/2018 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 114/2020 Sb., zákona č. 165/2020 Sb., zákona č. 333/2020 Sb., zákona č. 336/2020 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 206/2021 Sb. a zákona č. 220/2021 Sb., se mění takto:

1. V § 140 odst. 3 se za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které zní:

„g) na pedagogickém pracovníkovi při výkonu pedagogické činnosti nebo v souvislosti s ním,“.

Dosavadní písmena g) až j) se označují jako písmena h) až k).

2. V § 145 odst. 2 se za písmeno e) vkládá nové písmeno f), které zní:

„f) na pedagogickém pracovníkovi při výkonu pedagogické činnosti nebo v souvislosti s ním,“.

Dosavadní písmena f) až h) se označují jako písmena g) až i).

3. V § 146 odst. 2 písm. d) se slovo „nebo“ zrušuje.

4. V § 146 odst. 2 se za písmeno d) vkládá nové písmeno e), které zní:

„e) na pedagogickém pracovníkovi při výkonu pedagogické činnosti nebo v souvislosti s ním, nebo“.

Dosavadní písmeno e) se označuje jako písmeno f).

5. V § 353 odst. 2 písm. d) se slovo „nebo“ zrušuje.
6. V § 353 odst. 2 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se slovo „nebo“.
7. V § 353 odst. 2 se za písmeno e) doplňuje nové písmeno f), které zní:
„f) na pedagogickém pracovníkovi při výkonu pedagogické činnosti nebo v souvislosti s ním.“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2023.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. Obecná část

A. Zhodnocení platného právního stavu

Podle současné právní úpravy nepředstavují pedagogičtí pracovníci zvlášť chráněnou skupinu obětí z hlediska závažnosti spáchaného trestného činu. Je-li proti nim spáchán trestný čin násilné povahy, tento může být postižen podle okolností jako některý trestný čin proti životu nebo zdraví podle hlavy I trestního zákoníku. Rozhodujícím je vždy následek, který je takovým trestným činem způsoben.

B. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy a odůvodnění hlavního principu navrhované právní úpravy

Je již notorií, že pedagogičtí pracovníci v současnosti čelí stále častějším útokům na svou fyzickou integritu, především ze strany svých žáků. To jde ruku v ruce s tím, že jsou tyto osoby dnes a denně vystavovány stresovým a rizikovým situacím při výkonu pedagogické činnosti. Přesto jim současná právní úprava nepřiznává žádnou zvláštní ochranu pro případy páchaní násilí na nich, ať už jde o násilí fyzické nebo násilí proti jejich vůli.

Navrhuje se proto, aby pedagogičtí pracovníci byli, obdobně jako zdravotnický personál, zařazeni mezi chráněné oběti v tom smyslu, že spáchání vybraných trestných činů (vraždy podle § 140, těžkého ublížení na zdraví podle § 145, ublížení na zdraví podle § 146 a nebezpečného vyhrožování podle § 353) proti těmto osobám bude tvořit kvalifikovanou skutkovou podstatu daného trestného činu s možností uložení přísnějšího trestu jeho pachatelů. Jedná se o koncept, který je současnému trestnímu právu znám, a nejde tedy v tomto ohledu o žádné novum.

Současně se nezdá vhodné zavádět pouze pro pedagogické pracovníky nový institut chráněných osob, jako je tomu ve slovenské právní úpravě, která v této souvislosti někdy bývá dávana za vzor. O tom by bylo namísto uvažovat až v okamžiku, kdy by do této kategorie měly být zařazeny – pro tytéž účely (tj. tvorbu kvalifikovaných skutkových podstat) – i další kategorie obětí (děti, těhotné ženy, senioři, zdravotně postižení apod.). Navrhovaná právní úprava ostatně sleduje totožný cíl a dosahuje ho pouze jiným prostředkem, aniž by tvořila nový institut.

Popsaný benefit přitom nebude na druhé straně redukován zvýšenou odpovědností pedagogických pracovníků, jako by tomu bylo v případě jejich zařazení mezi stávající institut úředních osob (§ 127). Tato odpovědnost by spočívala v trestní odpovědnosti za zneužití pravomoci úřední osoby a za naplnění kvalifikovaných skutkových podstat vybraných trestných činů, v jejichž případě spáchání činu v pozici úřední osoby má za následek přísnější postih pachatele.

Navrhovaná právní úprava má působit především v rovině generálně preventivní, nicméně jejím cílem je i vyslat pedagogickým pracovníkům jasný signál, že si jich stát váží a jejich práci oceňuje, obdobně jako je tomu v případě již zmíněného zdravotnického personálu.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, stejně jako s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Navrhovaná právní úprava není svévolná nebo nerozumná, sleduje legitimní cíl a stanovuje pro jeho dosažení prostředky vhodné, potřebné a přiměřené.

D. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a s obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie i s obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

E. Předpokládaný hospodářský a finanční vliv navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty a na podnikatelské prostředí České republiky

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádný dopad na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty (rozpočty krajů a obcí) ani na podnikatelské prostředí České republiky.

F. Předpokládané sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel a dopady na životní prostředí.

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá žádné sociální dopady ani nemá vliv na životní prostředí.

G. Zhodnocení platného právního stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, které by bylo diskriminační nebo mělo dopady na rovnost žen a mužů. Stanovovaný standard se týká shodně všech skupin pedagogických pracovníků, a to bez ohledu na jejich pohlaví nebo jiné rozlišovací prvky představující zakázané důvody diskriminace.

H. Zhodnocení platného právního stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Stávající právní úprava ani navrhovaná právní úprava se nedotýká soukromí a osobních údajů.

I. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná úprava nepřináší žádná korupční rizika.

J. Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá vliv na bezpečnost nebo obranu státu.

II. Zvláštní část

K čl. I

Navrhuje se, aby pedagogičtí pracovníci byli zařazeni mezi chráněné oběti v tom smyslu, že spáchání vybraných trestných činů proti těmto osobám bude tvořit kvalifikovanou skutkovou podstatu daného trestného činu s možností uložení přísnějšího trestu jeho pachateli.

Aby založená ochrana nebyla pojmána příliš široce, stanovuje se, že ochrana v uvedeném smyslu je poskytována pouze při výkonu pedagogické činnosti nebo v souvislosti s ním. Opačný přístup by v praxi mohl vést k hypertrofii trestné represe v situacích, kdy to není opodstatněné. Na rozdíl od zdravotnického personálu se přitom cílí i na situace pouhé souvislosti s výkonem pedagogické činnosti (tj. nejen na násilí přímo při vyučování), neboť v případě pedagogických pracovníků je typické, že na životě nebo zdraví mohou být ohrožováni i např. mezi vyučováním, po skočení vyučovacího dne, při cestě domů, na školních výletech apod.

K čl. II

Účinnost zákona je navržena k 1. 1. 2023.

V Praze, dne 02.06.2022

Aleš Juchelka, v.r.
Andrej Babiš, v.r.
Jana Pastuchová, v.r.
Helena Válková, v.r.
Richard Brabec, v.r.
Radek Vondráček, v.r.
Andrea Babišová, v.r.
Eva Fialová, v.r.
Věra Adámková, v.r.
Michal Ratiborský, v.r.
Renata Oulehlová, v.r.
Ivana Mádlová, v.r.
Jana Berkovcová, v.r.
Taťána Malá, v.r.
Romana Fischerová, v.r.
Marek Novák, v.r.
Jana Hanzlíková, v.r.
Karel Rais, v.r.
Lenka Knechtová, v.r.
Lenka Dražilová, v.r.
Lubomír Wenzl, v.r.
Martin Kukla, v.r.

Kamal Farhan, v.r.
Jan Richter, v.r.
Robert Stržínek, v.r.
Ondřej Babka, v.r.
Jaroslava Pokorná Jermanová, v.r.
Josef Kott, v.r.
Monika Oborná, v.r.
Jiří Strýček, v.r.
Martin Kolovratník, v.r.
Hubert Lang, v.r.
Drahošlav Ryba, v.r.
Milan Brázdil, v.r.
Jiří Mašek, v.r.
Robert Králíček, v.r.
Petr Sadovský, v.r.
Jan Kubík, v.r.
František Petrtýl, v.r.
Ladislav Okleštěk, v.r.
Stanislav Berkovec, v.r.
Lubomír Brož, v.r.
Jaroslav Faltýnek, v.r.
Jaroslav Bžoch, v.r.
Pavel Růžička, v.r.
Alena Schillerová, v.r.

**Platné znění dotčené části zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku,
s vyznačením navrhovaných změn**

§ 140

Vražda

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až osmáct let.

(2) Kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let.

(3) Odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) na dvou nebo více osobách,

b) na těhotné ženě,

c) na dítěti mladším patnácti let,

d) na úřední osobě při výkonu nebo pro výkon její pravomoci,

e) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,

f) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,

g) na pedagogickém pracovníkovi při výkonu pedagogické činnosti nebo v souvislosti s ním,

g)h) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

h)i) opětovně,

i)j) zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem, nebo

j)k) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch nebo ve snaze zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin nebo z jiné zavrženíhodné pohnutky.

(4) Příprava je trestná.

§ 145

Těžké ublížení na zdraví

(1) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) na dvou nebo více osobách,

- b) na těhotné ženě,
- c) na dítěti mladším patnácti let,
- d) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,
- e) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,
- f) na pedagogickém pracovníkovi při výkonu pedagogické činnosti nebo v souvislosti s ním,**
- ~~g~~) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,
- ~~g~~**h**) opětovně nebo poté, co spáchal jiný zvláště závažný zločin spojený s úmyslným způsobením těžké újmy na zdraví nebo smrti nebo jeho pokus, nebo
- ~~h~~**i**) ze zavrženíhodné pohnutky.

(3) Odnětím svobody na osm až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(4) Příprava je trestná.

§ 146

Ublížení na zdraví

(1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) na těhotné ženě,
- b) na dítěti mladším patnácti let,
- c) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,
- d) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, ~~nebo~~
- e) na pedagogickém pracovníkovi při výkonu pedagogické činnosti nebo v souvislosti s ním, nebo**

~~e~~**f**) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 353

Nebezpečné vyhrožování

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny,

b) vůči dítěti nebo těhotné ženě,

c) se zbraní,

d) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,
~~nebo~~

e) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona-, **nebo**

f) na pedagogickém pracovníkovi při výkonu pedagogické činnosti nebo v souvislosti s ním.